

**O vreme mi-au
ținut companie
ziarele și
pungile purtate
de vântul rece.
Nu simțeam
nimic, totul era
cenușiu și trist.
Trăiam cea mai
tristă duminică
din viața mea**

Măine pica într-o zi de luni

Se întâmpla să fie o duminică normală, ca asta, așa. Ne pregăteam pentru masa de seară, dacă mai țin bine minte. Pe când mergeam frumos către popotă, numai ce apare maiorul Dudă, șeful cu pregătirea militară, și ne anunță că e adunare pe platou. Neștiutori, râdeam că iar trebuie să fugim de la o grupă la alta, ca să iasă toată lumea în regulă la apelul de seară. Marea majoritate erau plecați în oraș, normal, fără bilet de voie.

Ajunși pe platou, nu numai că nimeni nu era interesat de apel, dar a urmat un anunț care ne-a uimit de-a dreptul. Comandantul facultății, colonelul Păstaie, ne-a anunțat pe un ton de marmură neagră, că în vest, mai precis în Timișoara, "forțele imperialiste au început să lucreze pentru destabilizarea cuceririlor socialiste" și că noi, armata, suntem dator să apărăm valorile comunismului și ale socialismului materialist-dialectic etc. etc. Nu numai că habar n-aveam despre ce vorbea ăla, eram chiar amuzat, pentru că nu credeam că se poate întâmpla așa ceva. După ce am văzut câteva imagini elocvente la televizor, m-a săgetat un fior drept în inimă. *Ea* locuia acolo, unde era nebunia, în Timișoara...

În vara lui 1989, după ce-am trecut prin mai multe opțiuni, am decis să dau examen și să intru la Academia Tehnică Militară, realizare nu atât de importantă pentru mine, cât pentru ai mei, care au împânzit satul, ba, chiar și împrejurimile, cu știrea că au un copil eminent și unic pe planetă. Premiul pentru această reușită nemaîntâlnită la noi în neam și nici pe la vreunul dintre cunoscuți a fost un bilet de vacanță de două săptămâni, de unul singur, la Eforie Sud.

Se zice că pe fata pe care ai iubit-o la 18 ani o vei iubi toată viața. Pe *Ea* în cea mai frumoasă vară a adolescenței mele, în Discoteca Ring din Costinești, într-o noapte caldă precum sufletul ei juvenil. A fost dragoste la prima vedere, iar restul

restul de zece zile am fost nedespărțiți și ne-am iubit ca nebunii. Venise la mare cu părinții și cu o gașcă de colege. Stăteau în Mangalia la diferiți unchi și mătuși. Era cu un an mai mică decât mine și urma să dea la Filologie, în București. Era din Timișoara.

După ce s-a terminat vacanța, ne scriam zilnic. La un moment dat a fost în București cu taică-său pentru nu știu ce analize. Am reușit să ne vedem o oră în Gara de Nord. O oră cât restul vieții de după despărțire. A fost ultima oară când am văzut-o.

Evenimentele de după anunțul colonelului Păstaie s-au succedat cu o repeziciune fantastică. A doua zi dimineață, când aproape că uitasem ce ne spusese cu o zi în urmă, am fost adunați iar. Am fost anunțați că evenimentele de la Timișoara au luat amploare și că armata a intervenit în forță.

În ziua a treia am primit AKM-ul, 6 cartușe de război și am primit post pe partea dinspre Fabrica de Bere "Rahova". Două săptămâni nu am mai intrat într-o încăpere încălzită. Zi și noapte stăteam într-o groapă pe care o săpasesm împreună cu un coleg de grupă.

Pe 21 decembrie a început nebunia. Bucureștiul s-a umplut brusc de zgomote de arme automate și tunuri. Pe Bulevardul Coșbuc și pe Șoseaua Viilor, din când în când, treceau tancuri și ne rugam să nu se oprească să tragă în noi. Noaptea era și mai rău.

În noaptea de Crăciun, pe la zece, ca acum țin minte, eram cu ăla în groapă și fumam, în timp ce studiam absent o grenadă. La un moment dat s-a auzit o bubuitură de AKM, apoi un zgomot ca de bici mi-a trecut pe lângă urechi. Instantaneu ne-am făcut una cu fundul gropii. A urmat o liniște care-ți făceau creierii să țipe. Partenerul meu de groapă, cu groaza în glas, îmi tot șoptea să scoatem armele să tragem. Mi-au trebuit câteva secunde și două palme zdravene ca să-l calmez și să-i explic că nu mi-era că mă împușcă ăla din întuneric, ci că, din cauza confuziei, riscam să fim ciuruiți de cei care stăteau de pază în clădirea din spatele nostru. Cam așa mi-au murit cinci colegi la Ministerul Apărării și un fost coleg de Școală Generală la Otopeni. Făcea armata la parașutiști. Și el, alături de alte zeci de camarazi de-ai lui, și colegii mei de Academie, au fost luați drept teroriști.

După un timp, am dat să scot capul, dar iar a bubuit AKM-ul ascuns în întuneric. Preț de vreun sfert de oră nici n-am respirat pe fundul gropii. Nu conta că era ger, că eram ud și înghețat până-n ultima celulă de măduvă osoasă, n-am mai mișcat nici un fir de păr din nas, măcar.

N-am aflat niciodată cine a fost, n-am aflat

nimeni de unde și de ce s-a tras. Am găsit urmele gloanțelor în peretele din spate și coaja copacului din fața noastră mușcată la o palmă de unde ne stătuseră țestele.

După două zile reușeam să conving o băbuță dintr-un bloc vecin să mă lase să dau un telefon. Am sunat-o pe *Ea*. Era ocupat. Ai mei erau bine și au izbucnit în hohote când mi-au auzit vocea.

Pe 1 ianuarie am primit o permisie de câteva ore și am fost în Piața Coșbuc să iau portocale. Erau portocale la liber, înțelegi? O parte dintre oameni mă priveau cu ură și nu înțelegeam de ce. Aveam să aflu că armata trăsese în civili. La Timișoara fusese cel mai rău. Am renunțat la portocale și am fugit la Palatul Telefoanelor s-o sun.

Orașul arăta ca în filmele de război. Clădirile erau ciuruite și afumate și parcă își trăgeau ultima suflare. Străzile muriseră de ceva vreme. Liniștea mirosea a ars și a praf de pușcă.

La Universitate era dezastru, iar Biblioteca Centrală Universitară, știi, clădirea aia frumoasă de lângă Ateneu, arsese.

Am ajuns la Palatul Telefoanelor, ciuruit și el, am lăsat uimirile la o parte și, cu mâna tremurândă, i-am format numărul. Mi-a răspuns vărul său, oarecum surprins. *Ea* nu putea vorbi pentru că mâncase prea mult de Revelion și avea crampe. Prima senzație a fost că n-am auzit bine. Așa că i-am mai spus o dată cine sunt. "Știu cine ești, că te țin minte de la mare, de vara trecută, dar..." și mi-a repetat ce-mi zisese mai înainte.

Am simțit cum mă golesc de suflet, de viață, de tot. Eram precum o cutie de conservă goală în așteptarea glonțului, știi, cum puneau ăia în filmele western cutii goale ca să tragă la țintă. În acel moment, acolo, în cabina a doua de pe rândul din față, cabina atâtor vorbe de dragoste și lacrimi de dor, mi-am lăsat adolescența, visele, dragostea...

Târziu, după o lună sau două, nu mai știu, am primit o scrisoare lămuritoare de la vărul său. *Ea* primise interdicție de la taică-său să mai vorbească cu mine pentru stupidul motiv că eram în armată.

O vreme mi-au ținut companie ziaarele și pungile purtate de vântul rece. Nu simțeam nimic, totul era cenușiu și trist. Trăiam cea mai tristă duminică din viața mea. Gândul că era și prima zi din an m-a făcut să zâmbesc amar.

M-am ridicat încet de pe bordura rece și am tras cu nesăț în piept aerul zdrențuit de mirosul gloanțelor, de parcă aș fi fost un căutător de perle înaintea scufundării. Am privit o ultimă dată cabina a doua de pe rândul din față, apoi am lăsat pașii să mă tragă înspre *măine*.

Măine pica într-o zi de luni și începea altceva.

Moartea trandafirului

Habar n-avea cum ajunsese aici sau cât timp zăcuse neștiut de nimeni. Amortise. Încercă să-și dea seama unde se află și simți piatra rece de pe caldarâm.

Câteva frunze gălbejite trecură pe lângă el și-i șoptiră că era toamnă. Urmă un zgomot asurzitor, iar jetul de apă îl aduse brusc în simțiri. Perii nemiloase măturau totul în calea lor și cu mare greutate reuși să nu fie tras în măruntaiele mașinării infernale care se hrănea cu mizeria străzii.

Odată cu spaima îi reveniră și amintirile. Ieri dimineață era alături de frații și surorile lui, surzând în soare. Începuse o nouă zi numai bună pentru jucat „Du-te și fă-i fericiti!”.

Puțin după orele amiezii fu rândul lui să-și ia rămas bun. Îl luase un tânăr timid, cu mâini

fremătânde și care nu dori să-l îmbrace în nici un fel de staniol sau celofan.

Restul zilei se odihni într-o glastră albastră, cu apă filtrată, care-l făcu să se simtă din nou boboc.

Seara, tânărul îl luă cu mare grijă și plecară amândoi cu un autobuz care trecea și pe lângă florăria care-i fusese casă.

O pungă de hârtie reciclabilă trecu agale, bărfînd foșnitor cu două ambalaje de biscuiți. Mai încolo o sticlă de plastic suspina, lăsându-și ultimii stropi într-o rigolă. Asta-i aminti tristețea pe care-o simți în mâna tânărului la câteva clipe după ce-o întâlnește pe fata cu ochii verzi. Urmă lacrimi, implorări și un zgomot asurzitor de ușă trântită. Apoi simți vântul gol și rece trecându-i printre petale și frunze.

Nu percepu nici o durere când se izbi cu un sunet sec de trotuar.

Oare greșise cu ceva? Se întrebase dacă nu cumva ăsta le era rostul, să fie aruncați, dar nemaivăzând pe nimeni asemenea lui în preajmă, avu serioase îndoieli.

Frigul începu să-l cuprindă și, dacă i-ar fi stat în fire, cu siguranță ar fi tremurat până și-ar fi lepădat petalele.

Visase tot timpul că-și va sfârși traiul într-o glastră, fie ea și de plastic, bucurând ochii gazdelor și, din când în când, câte-un nas curios. Acum se convinsese că rostul lui se sfârșise înainte de a începe.

Un băț de chibrit mort pe jumătate își povestea scurta viață unei castane lovite la cap, iar o fărâmă de pâine încerca să convingă pe cine dorea să o asculte că până nu demult fusese croissant.

Oare unde plecase lumina de ieri? Parcă se făcu și mai frig când picuri mari de apă se porniră să cadă de undeva, de sus. Veseli și puși pe glume, începură numaidecât să țopăie pe lângă el într-un dans ciudat, numai de ei știut. Curând se îndesiră într-atât de mult încât fu purtat de împreunarea nenumăratelor trupuri fluide până la prima gură de canal.

Îl cuprinse din nou spaima când fu tras în întunericul nesățios dinăuntru, dar, cu un ultim efort, își înțepeni capul între zăbrelele de metal. Erau reci și murdare.

Simți că apa ce cădea pe lângă el, purtând cu sine ambalaje de biscuiți, castane, frimituri de pâine ori bețe de chibrit, îi trage în gura veșnic flămândă a canalului parfumul și culoarea.

Apoi viața.